

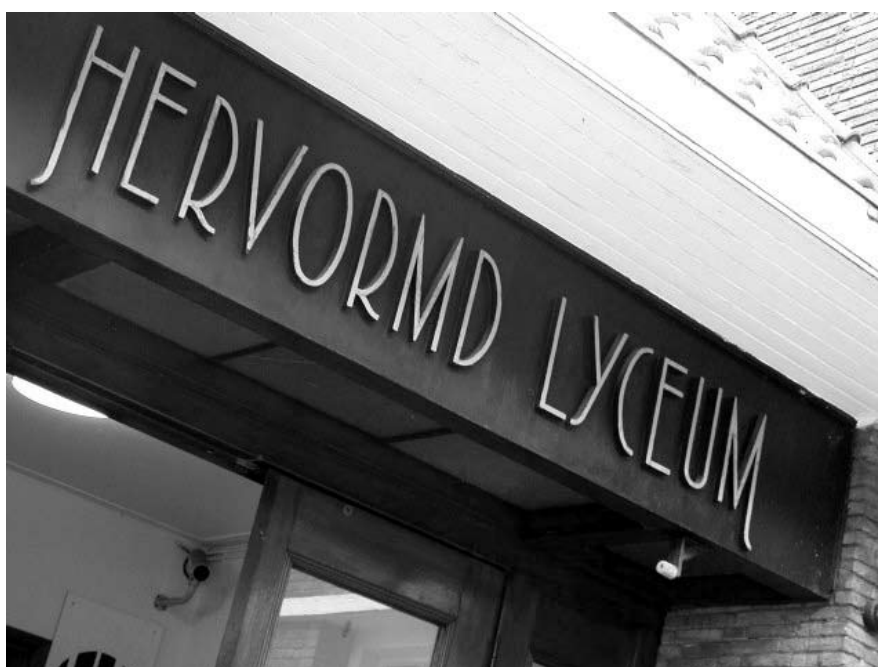
Vragenboekje bij een architectuurwandeling rond het HLZ

Wandeling&Vrag_BerlAdamS&HLZ: versie 1: 0904; v2: 1004; v3: 0407; v4: 1008

naam

klas

tijd ca. 40 – 50 minuten

dit boekje is samengesteld door Volkert Keijsper en hoort bij een powerpoint-
presentatie kunstgeschiedenis in het kader van het jaar 1929 ter gelegenheid
van het 75-jarig lustrum van het Hervormd Lyceum Zuid in september 2004

VRAGEN

Vul de vragen met potlood HB. Schrijf netjes! Tekeningen maak je met een **scherpgeslepen potlood HB**.

- ① Citaat: *“Standvastigh is ghebleven mijn hert in tegenspoet.”*
Zegt dit citaat je iets? Je komt hem tegen tijdens deze wandeling.
Noteer **waar** je hem tegenkomt en **van wie** hij is.

waar

...

wie

Loop de school uit door de voordeur, steek de straat over en bekijk de voorgevel van het schoolgebouw.

- ② De voorgevel heeft een compositie die **omwille van het artistieke effect** is ontworpen. Geef twee argumenten voor deze bewering.

2

-
-

- ③ Als je naar de voorgevel kijkt, valt op dat de entree extra aandacht kreeg van de architect. Beschrijf drie manieren waaruit dat blijkt.

-
-
-

- ④ Noem twee elementen van de architectuur rond de ingang die er voor zorgen dat de overgang tussen binnen en buiten een beetje geleidelijk verloopt.

-
-

5 Boven de ingang staat de naam van de school *'Hervormd Lyceum Zuid'*.
Noem twee dingen die je opvallen aan de lettervorm.

-
-

6 Direkt achter het uitbouwttje van de ingang zie je een uitspringend gedeelte van de gevel. Het bovenste deel staat op een witte console boven de onderste rij met ramen. Welke functies hebben de ruimtes achter de twee verdiepingen van dit geveldeel?

-
-

Na dit uitspringende deel van de gevel bevond zich vroeger op de beneden verdieping de conciërgewoning. Daarvan is alleen de deur nog over.

Loop richting Bachplein, naar het huis dat grenst aan de school.

7 De vormgeving van de huizen die **direct aan de school** zijn gebouwd, sluit aan bij die van de school. Noem drie **overeenkomsten**.

-
-
-

3

8 Ook zijn er **verschillen** te zien. Noem er twee. Let op kleur, materiaal en vorm.

-
-

9 Recht tegenover dit huis zie je een pand met een torenafbakening op de plaats waar het gebouw aansluit op een naastliggend huis. Ook zijn er kanteelachtige erkers in de bovenste verdieping te zien die al een stuk lager vorm beginnen te krijgen. Beschrijf van dit gebouw de speelse toepassing van bakstenen.

.....

Loop naar het Bachplein, hoek Bachstraat.

⑩ a Op het Bachplein komen vier straten uit: de Brahmsstraat, de Bachstraat links, de Verdijkstraat (verlengde van de Brahmsstraat) en rechts om de hoek de Chopinstraat. Bekijk hoe de gevelwanden van de woonblokken langs het Bachplein overlopen naar de vier straten. Naar twee straten loopt de gevelwand van het plein gewoon door in de straat. Welke twee straten zijn dat?

-
-

b Beschrijf van de twee andere straten hoe de overgang naar het plein wordt gemarkeerd. Je hoeft alleen de **linker** hoek te beschrijven.

- straat markering
- straat markering

Loop het Bachplein op.

4

⑪ Bekijk de GEB-kast. Misschien is de aparte vormgeving je nooit opgevallen, want zulke kasten staan door heel Amsterdam. Toch is er in de vorge eeuw hard voor gevochten om ook dit stukje straatmeubilair in dezelfde stijl te vervaardigen als de rest van de stedelijke omgeving. Om welke stijl gaat het?

.....

⑫ Maak (met potlood HB) in de lege ruimte hieronder een **compositietekening** van de gevelwand op het Bachplein, dat gelegen is tussen de Brahmsstraat en de Chopinstraat. Geef daarin aan: de verschillende al of niet uitspringende delen, de ramen en deuren **in de juiste verhoudingen**. Besteed 10-15 minuten aan de tekening.

- 13 De gemetselde plantenbak aan de gevel tussen de Brahmsstraat en Chopinstraat is door de architect ontworpen als onderdeel van de architectuur. Waaraan zie je dat?

.....
.....

- 14 Waar zie je in de gevel tussen de Brahmsstraat en Chopinstraat een splitsing in twee **schuine** baksteenrichtingen en waardoor wordt deze splitsing 'veroorzaakt'?

waar

waardoor

- 15 Leg uit hoe **intiemiteit** van het Bachplein wordt versterkt door de **stand** van die gevelwand. Je ziet dat vooral goed als je op de hoek met de Chopinstraat staat.

.....
.....

Ga rechts de hoek om naar de Chopinstraat.

- 16 In de Chopinstraat (rechts) zet de huizenrij van het Bachplein zich voort, maar de gevel heeft geen verspringingen meer, alleen in het hoekhuis. Het eerste deel om de hoek heeft weer een plantenbak. De deur vlak voor de knik in de straat (nr.10) is de voordeur van het volgende huis. Hoe komt het dat die deur optisch bij het voorafgaande huis lijkt te horen?

5

.....
.....

Loop door naar de achtergevel van het HLZ van de Chopinstraat.

- 17 Noem twee elementen uit de gevel van de achterwand van het HLZ die overeenkomsten vertonen met de voorgevel.

•

•

- 18 De huizen tegenover deze achtergevel van de school lijken eenvormig. Maar de deuren hebben een verschillende vorm. Beschrijf twee soorten deurvormen die je ziet.

•

•

Ga rechts de hoek om naar de Schubertstraat, richting Brahmsstraat.

19 Opeens blijkt het dat het HLZ over een binnenplaats beschikt. Hieraan liggen de meeste lokalen. Waarom zou de architect ze aan de binnenplaats hebben geprojecteerd en niet aan de straatkant?

.....

20 De gevels aan de binnenplaats zijn niet zozeer bedoeld om indruk te maken, zoals de voorgevel van het gebouw aan de Brahmsstraat. Ze zijn meer gedacht vanuit de functie van de achterliggende ruimten. Geef een argument voor deze bewering.

.....

.....

21 Misschien is het je nooit opgevallen, maar de ramen van de klaslokalen aan de binnenplaats zijn niet allemaal gelijkvormig. Beschrijf hoe ze verschillen.

.....

.....

6 22 Bedenk hoe de positie van het schoolgebouw is ten opzichte van de zon. Geef dan een reden voor het feit dat de architect **grote** ramen in de gevels van de binnenplaats ontwierp en **kleine** in de voorgevel aan de Brahmsstraat.

.....

.....

23 Het hoogste deel van de school op de hoek van de Schubertstraat/Brahmsstraat telt drie lagen. De onderste twee verdiepingen hebben hoge ramen, daarboven zie je een rij met kleine raampjes. Geef de functies aan van de ruimten achter dit deel van de gevel.

begane grond

1e verdieping

2e verdieping

Klaar!

Lever je vragenboekje in bij de docent.

